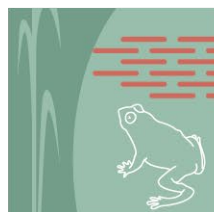
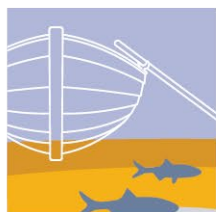
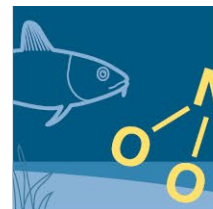

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Välkomna!

Agenda 2030

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Agenda 2030

GLOBALA MÅLEN för hållbar utveckling

Miljömålen

Miljömålen utgör
den miljömässiga
dimensionen
av Agenda 2030

VIKTIGA PROGRAM FÖR DET REGIONALA MILJÖARBETET

Klimat 2030
- Västra Götaland ställer om
(kommunernas klimatlöften etc)

Kulturmiljö
2030

Handlingsplan
Klimatanpassning

Landsbygds-
programmet

Strategi för formellt
skydd av skog

Utmaningar för
ett hållbart
Västra Götaland

Åtgärdsprogram för
havsmiljön

Regional
handlingsplan för
grön infrastruktur

Åtgärdsprogram för
Västerhavets och Södra
Östersjöns vattendistrikt

Regional
utvecklingsstrategi
– VG 2030

ÅTGÄRDSPROGRAMMET FÖR MILJÖMÅLEN

BEGRÄNSAD KLIMATPÅVERKAN
OCH REN LUFT

HÅLLBAR ANVÄNDNING
AV VATTENMILJÖER

HÅLLBART BRUKANDE AV
SKOG OCH ODLINGSLANDSKAP

GOD BEBYGGD MILJÖ
OCH HÅLLBAR KONSUMTION

9.00 Välkomna!

Agenda 2030 & miljömålen i ett nationellt perspektiv

Lisbeth Schultze, vik. landshövding på Länsstyrelsen i Västra Götaland, Statssekreterare
Anders Grönvall och Björn Risinger, Generaldirektör på Naturvårdsverket

Hur krokar vi arm i det regionala miljö- och klimatarbetet?

Inspel från Länsstyrelsen, Skogsstyrelsen och Västra Götalandsregionen

Paus

Spaning med Naturvårdsverket – var ser vi samverkan och synergier?

Annemay Ek från Naturvårdsverket

Om det nya programmet – utmaningarna & åtgärderna

- Minskad klimatpåverkan och ren luft
- Hållbar användning av vattenmiljöer

Paus

- Hållbart brukande av skog & odlingslandskap
- God bebyggd Miljö & hållbar konsumtion

Genomförande, stöd och uppföljning av programmet

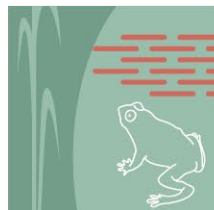
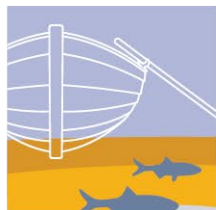
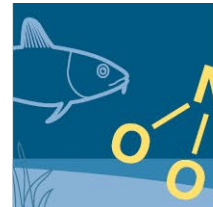
12.00 Tack för idag!

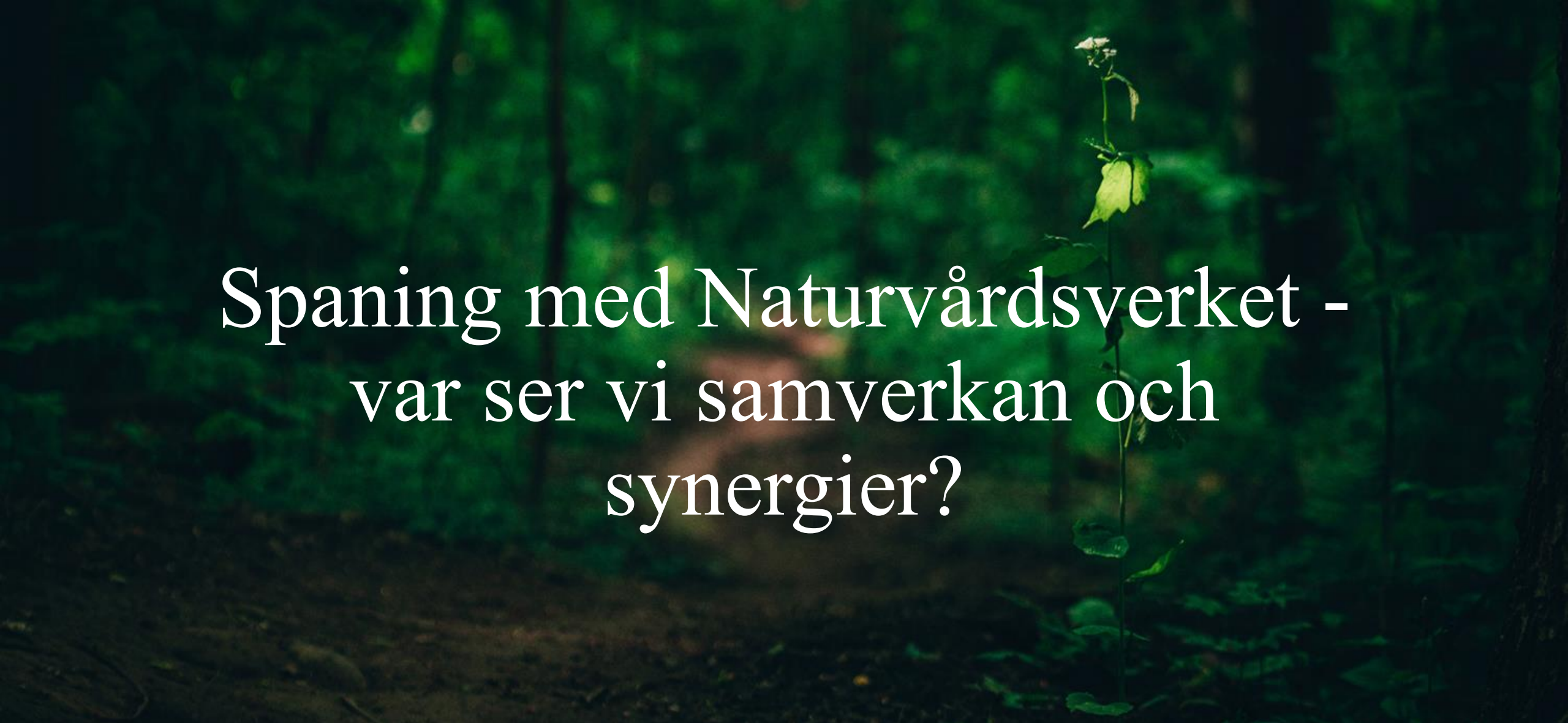

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Paus

A photograph of a young plant with green leaves and a small white flower growing in a forest. The background is a dense forest with many trees and green foliage, slightly out of focus. The lighting is soft, suggesting a dappled sunlight effect.

Spaning med Naturvårdsverket - var ser vi samverkan och synergier?

Miljömålsarbetet och den fördjupade utvärderingen av miljömålen

Miljöarbete med
effekt i miljön

Beslut om
styrmedel och
åtgärder

Uppföljning och
utvärdering

**Den fördjupade
utvärderingen**

Förslag på
förbättringar

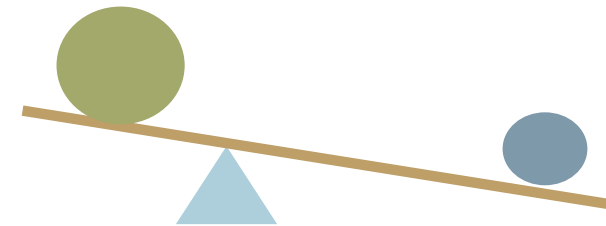
Den fördjupade utvärderingen av miljömålen

- En del av ett systematiskt miljömålsarbete
- Resultatet inte bara en rapport
– ger möjlighet för samverkan
- Möjlighet att hitta synergier mellan målen

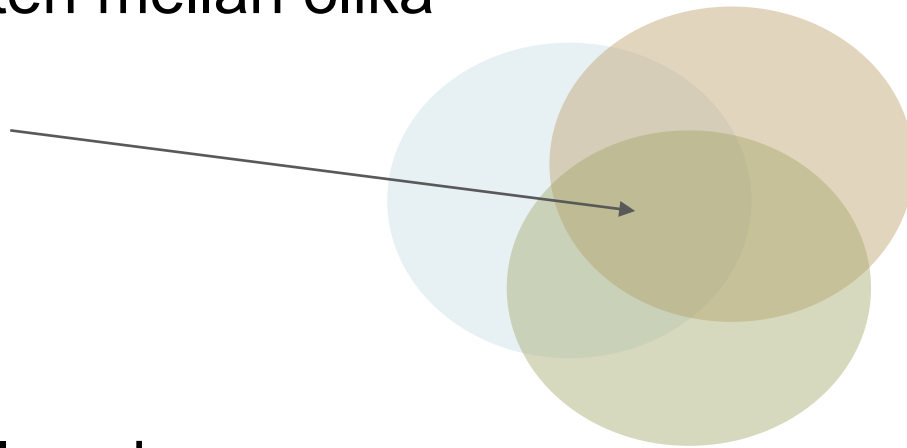
Intressanta delar av arbetet:

- Miljö och hälsa
- Hållbar landsbygdsutveckling – miljömålen

Hållbar landsbygdsutveckling och miljömålen

Skärningspunkten mellan olika
politikområden

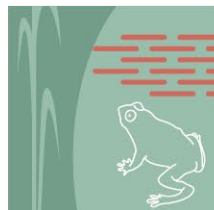
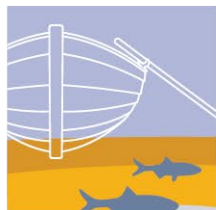
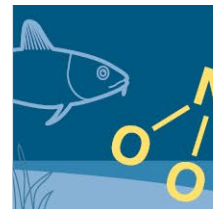

Kartläggning, glesa kommuner

- Bidrag, svårt att söka och få
- Råd och stöd, anpassat till större kommuner

Utmaningarna & åtgärder

Tre delar i det regionala miljömålsarbetet

Det nya programmet

- Gäller 2022-2025
- Nya och gamla åtgärder – nya åtaganden
- Klimat & biologisk mångfald
- Stärka kopplingen till Agenda 2030
- All information i detaljerat underlag
- www.hallbartVG.se

Fyra utmaningar

Minskad
klimatpåverkan
och ren luft

Hållbar
användning av
vattenmiljöer

Hållbart
brukande av
skog och
odlingslandskap

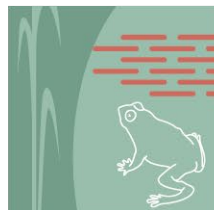
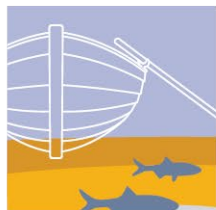
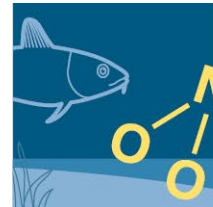
God bebyggd
miljö och
hållbar
konsumtion

Hur görs ett åtagande i programmet?

- Förbered och besluta om vilka åtgärder ni vill arbeta med
- Åtaganden enbart som huvudaktör
- Lämna in [formulär](#) till Länsstyrelsen
- Vi vill gärna ha era åtaganden till den 31 augusti – men det är ingen absolut deadline

Vad hände 2017-2021?

Vilka har varit med?

637 åtaganden!

Exempel: Det här har vi arbetat med

Minska halten partiklar från vägtrafik

Information om vedeldning

Ekologiska kantzoner

Handlingsplan för grön infrastruktur

Främmande arter

Sanera förorenade områden

Kartläggning av luftföroreningar

Minska spridning av PFAS

Kust- och havsplanering

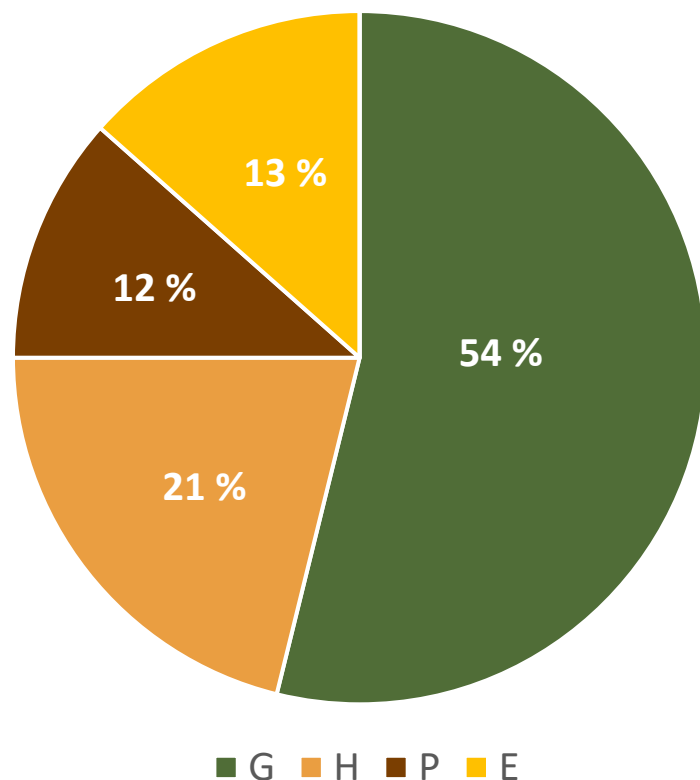
Regional strategi för skydd av skog

Utbildning inom hållbar utveckling

Giftfri förskola

Uppföljningen visar på resultat!

Länsstyrelsen, Skogsstyrelsen och Västra Götalandsregionen:

Kommuner och andra aktörer:

- Stort intresse och framsteg i genomförandet inom flera områden, exempelvis: pollinering, kulturmiljö, naturvårdsplanering, vedeldning, skydd av vattenmiljöer
- Arbete fortsätter inom många åtgärder i det nya programmet

LÄS MER:

[Tidigare uppföljningar - Ett hållbart Västra Götaland \(hallbartvg.se\)](http://hallbartvg.se)

MINSKAD KLIMATPÅVERKAN OCH REN LUFT

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Minskad klimatpåverkan och ren luft

- KL1. Minska halterna av luftföroreningar och verka för ett mer transport-effektivt samhälle
- KL2. Minska utsläppen av bens(a)-pyren och partiklar från småskalig vedeldning
- KL3. Minska industriernas utsläpp av flyktiga organiska ämnen (VOC)

ÅTGÄRDER SOM BERÖR MILJOMÅLEN

- Begränsad klimatpåverkan
- Frisk luft
- God bebyggd miljö
- Ett rikt odlingslandskap
- Giftfri miljö

Climate Change 2022

Impacts, Adaptation and Vulnerability

Summary for Policymakers

This Summary for Policymakers was formally approved at the 12th Session of Working Group II of the IPCC and accepted by the 55th Session of the IPCC, Virtual meeting, 27 February 2022 - SUBJECT TO COPY EDIT -

Effekter, anpassning och sårbarhet

- Allvarligare effekter inträffar tidigare
- Tre miljarder människor redan utsatta och mycket sårbara
- Omedelbara och ambitiösa åtgärder krävs
- Skydda och återställ ekosystem i stor skala – viktigast för att mildra effekterna

WHO:s nya riktlinjer för luftkvalitet

Förorening	2005 WHO	2021 WHO	Miljö-kvalitets-mål	Miljökvalitets-normer luft SFS 2010:477
PM _{2,5} , µg/m ³ årsmv	10	5	10	25
PM ₁₀ , µg/m ³ årsmv	20	15	15	40
NO ₂ , µg/m ³ Årsmv	40	10	20	40

KL 1. Minska halterna av
luftföroreningar och verka för ett mer
transporteffektivt samhälle

KL 2. Minska utsläppen av bensapyren
och partiklar från småskalig vedeldning

KL 3. Minska industriernas utsläpp av
flyktiga organiska ämnen (VOC)

KL 1. Minska halterna av luftföroreningar och verka för ett mer transporteffektivt samhälle

Genomföra åtgärder för att minska halter av partiklar och kvävedioxid och samtidigt verka för ett mer transporteffektivt samhälle. Exempel på åtgärder, **se bilaga 1.**

Persontransporter

- a) **Planera** för en bebyggelse som förbättrar den lokala luftkvaliteten och underlättar transporteffektiviteten
- b) **Prioritera** gång- och cykel- och kollektivtrafik i planeringen
- c) Ställ i ordning fler **pendelparkeringar** för minskad arbetspendling med bil med förbränningsmotorer
- d) Planera för lokala mötesplatser med plats för **distansarbete** så bilarbetspendlingen från mindre tätorter
- e) Uppmuntra alternativt kräv **gröna resplaner** vid större arbetsplatser
- f) Kräv **säker** och **väder-skyddad cykelparkering** vid flerfamiljshus och arbetsplatser
- g) Minska vägtrafiken på gator med **höga halter** av luftföroreningar
- h) Inför **miljözoner**
- i) Inför **dubbdäcksförbud** på gator som överstiger höga halter av luftföroreningar
- j) Dammbind och sopa gatorna under **vårvintern**
- k) Underlätta för **elektrifiering**

Godstransporter

- l) Minska lastbilstrafiken på gator och leder med **höga halter** av luftföroreningar.
- m) Uppmuntra eller kräv **gröna transportplaner** för gods till verksamheter
- n) Planera för **kapacitetsstarka och snabba cykelbanor** med plats för godslastcyklar.
- o) Inför **miljözoner**

Frisk luft ♥ Transporteffektivt samhälle = sant

FOTO ÖVRE RAD: Mostphotos.com/ LARS JOHANSSON /CARINA ANDREASON/ JAGEN51. NEDRE RAD Mostphotos.com / MICKES FOTOSIDA/ MICHAEL ERHARDSSON/HELEN PRYTZ MATSSON.

HÅLLBAR ANVÄNDNING AV VATTENMILJÖER

- V1. Skydda och restaurera värdefulla sjöar och vattendrag
- V2. Minska miljöriskerna med läkemedelsanvändning
- V3. Minska spridningen av högfluorerade ämnen (PFAS)
- V4. Genomföra kommunala handlingsplaner för förorenade områden
- V5. Genomföra kommunal kust- och havsplanering
- V6. Miljöanpassa fritidsbåtsanvändningen
- V7. Främja utvecklingen av hållbart marint vattenbruk

ÅTGÄRDER SOM BERÖR MILJÖMÅLEN

- Begränsad klimatpåverkan
- Giftfri miljö
- Ingen övergödning
- Levande sjöar & vattendrag
- Grundvatten av god kvalitet
- Hav i balans samt levande kust och skärgård
- Myllrande våtmarker
- God bebyggd miljö
- Ett rikt växt- och djurliv

Hållbar användning av vattenmiljöer

Länsstyrelsen
Västra Götaland

EU:s ramdirektiv för vatten och havsmiljö

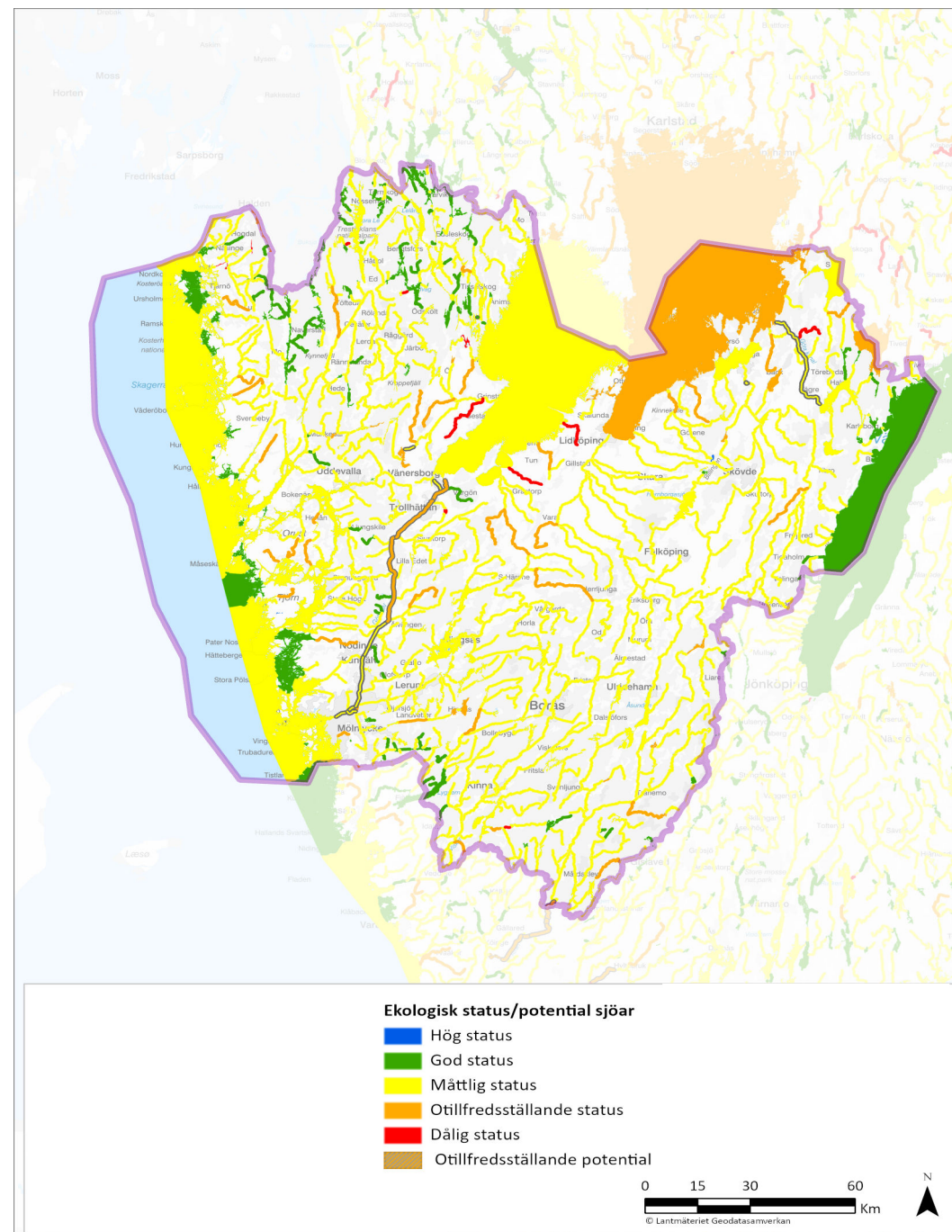
”Vatten är inte vilken vara som helst, utan ett arv som måste skyddas, försvaras och behandlas som ett sådant”

– portalparagrafen i EU:s ramdirektiv för vatten.

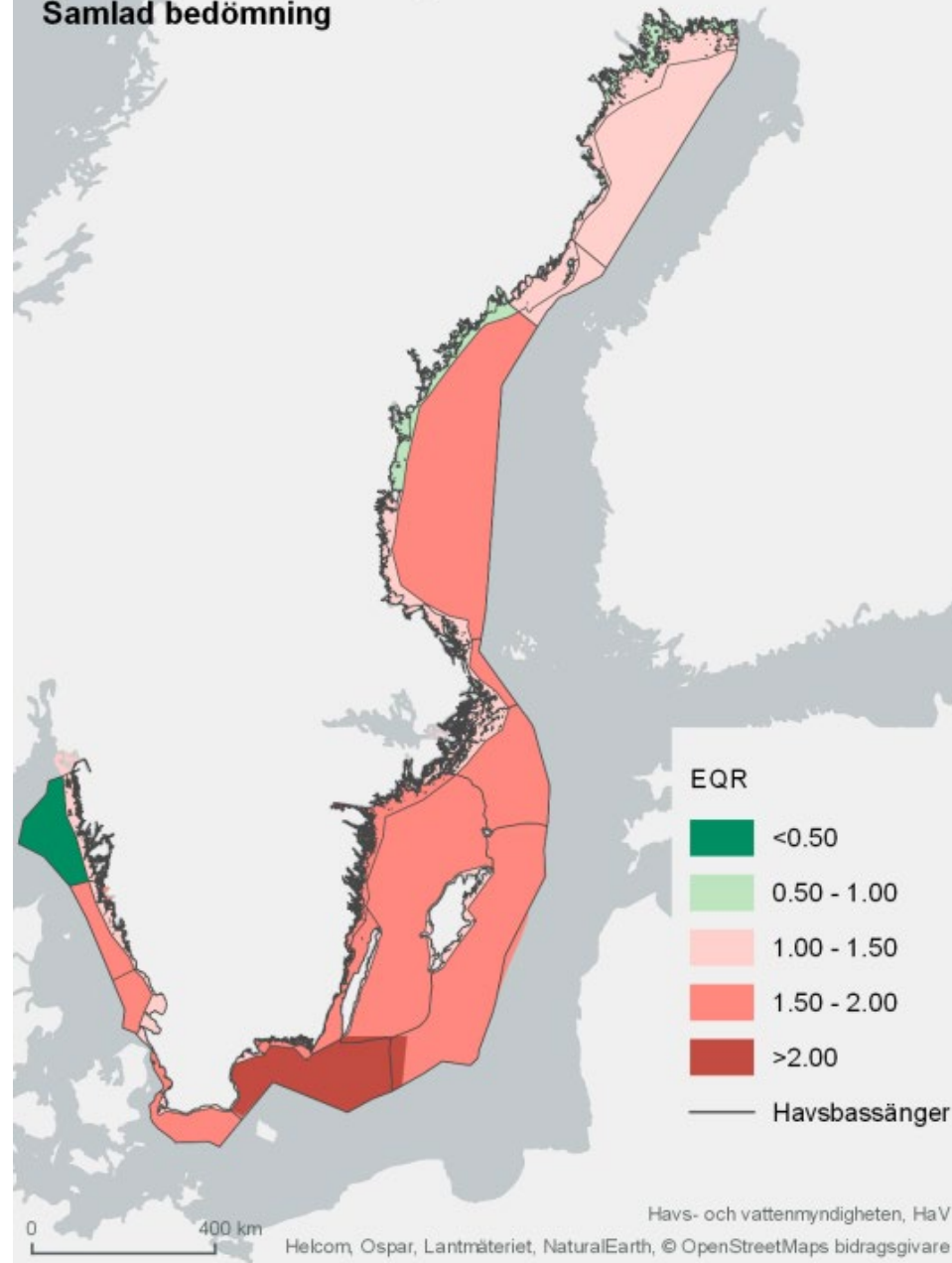

Hur mår länets vatten?

Deskriptor 5 Övergödning
Samlad bedömning

Åtgärdsprogram för vatten respektive havsmiljön

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Regional vattenförsörjningsplan för dricksvatten i Västra Götaland

Rapport 2021:23

Hållbar användning av vattenmiljöer

- **V1.** Skydda och restaurera värdefulla sjöar och vattendrag
- **V2.** Minska miljöriskerna med läkemedelsanvändning
- **V3.** Minska spridningen av högfluorerade ämnen (PFAS)
- **V4.** Ta fram och genomföra kommunala handlingsplaner för förorenade områden
- **V5.** Genomföra kommunal kust- och havsplanering
- **V6.** Miljöanpassa fritidsbåtsanvändningen
- **V7.** Främja utvecklingen av hållbart marint vattenbruk

HÅLLBAR ANVÄNDNING AV VATTENMILJÖER

V1. Skydda och restaurera värdefulla sjöar och vattendrag

V2. Minska miljöriskerna med läkemedelsanvändning

V3. Minska spridningen av högfluorerade ämnen (PFAS)

V4. Genomföra kommunala handlingsplaner för förorenade områden

V5. Genomföra kommunal kust- och havsplanering

V6. Miljöanpassa fritidsbåtsanvändningen

V7. Främja utvecklingen av hållbart marint vattenbruk

ÅTGÄRDER SOM BERÖR MILJÖMÅLEN

- Begränsad klimatpåverkan
- Giftfri miljö
- Ingen övergödning
- Levande sjöar & vattendrag
- Grundvatten av god kvalitet
- Hav i balans samt levande kust och skärgård
- Myllrande våtmarker
- God bebyggd miljö
- Ett rikt växt- och djurliv

GLOBALA MÅLEN för hållbar utveckling

2 INGEN HUNGER

3 HÄLSA OCH VÄLBEFINNANDE

6 RENT VATTEN OCH SANITET

8 ANSTÄMNINGA ARBETSVILLKOR OCH EKONOMISK TILLVÄXT

11 HÅLLBARA STÄDER OCH SAMHÄLLEN

12 HÅLLBAR KONSUMTION OCH PRODUKTION

13 BEKÄMPA KLIMATFÖRÄNDRINGEN

14 HAV OCH MARINA RESURSER

15 EKOSYSTEM OCH BIOLOGISK MÅNGFOLD

Varför åtgärder för bättre vatten?

HÅLLBART BRUKANDE AV SKOG & ODLINGSLANDSKAP

- SO1. Anlägga nya våtmarker
- SO2. Återvätning av dikade myrar och skogsmark
- SO3. Skydda värdefulla våtmarksområden
- SO4. Skydda värdefulla skogsområden
- SO5. Förbättra miljöhänsynen vid skogsbruksåtgärder genom målbilder
- SO6. Naturvårdande skötsel av skog
- SO7. Minska skador på kulturmiljöer i skogsbruket
- SO8. Öka arealen hyggesfritt skogsbruk
- SO9. Samverka för att bevara jordbruksmark
- SO10. Främja ett miljöanpassat lantbruk
- SO11. Främja natur- och kulturvärden i odlingslandskapet
- SO12. Använda framtagna dialogverktyg om markanvändning
- SO13. Ökad mängd svenskt naturbeteskött i offentliga inköp
- SO14. Främja ekologisk produktion
- SO15. Bevara och planera för skyddsvärda träd
- SO16. Använda GIS-baserade naturvårdsdatabaser och naturvårdsplaner i fysisk planering
- SO17. Skapa blomrika miljöer för pollinere
- SO18. Ta fram kommunala skogspolicys

ÅTGÄRDER SOM BERÖR MILJÖMÅLEN

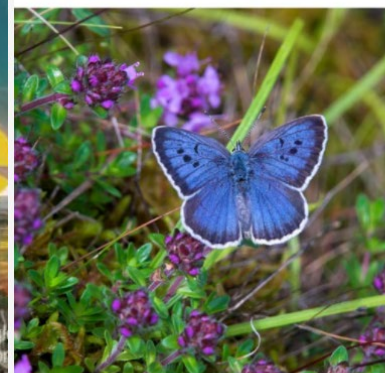
- Begränsad klimatpåverkan
- Giftfri miljö
- Ingen övergödning
- Levande sjöar & vattendrag
- Grundvatten av god kvalitet
- Hav i balans samt levande kust och skärgård
- Myllrande våtmarker
- Levande skogar
- Ett rikt odlingslandskap
- God bebyggd miljö
- Ett rikt växt- och djurliv

Hållbart brukande av skog och odlingslandskap

Sveriges arter och naturtyper i EU:s art- och habitatdirektiv

RESULTAT FRÅN RAPPORTERING
TILL EU AV BEVARANDESTATUS 2013-

Miljömålsbedömning 2021
Västra Götaland

HÅLLBART BRUKANDE AV SKOG & ODLINGSLANDSKAP

- SO1. Anlägga nya våtmarker
- SO2. Återvätning av dikade myrar och skogsmark
- SO3. Skydda värdefulla våtmarksområden
- SO4. Skydda värdefulla skogsområden
- SO5. Förbättra miljöhänsynen vid skogsbruksåtgärder genom målbilder
- SO6. Naturvårdande skötsel av skog
- SO7. Minska skadorna på kulturmiljöer i skogsbruket
- SO8. Öka arealen hyggesfritt skogsbruk
- SO9. Samverka för att bevara jordbruksmark
- SO10. Främja ett miljöanpassat lantbruk
- SO11. Främja natur- och kulturvärden i odlingslandskapet
- SO12. Använda framtagna dialogverktyg om markanvändning
- SO13. Ökad mängd svenskt naturbeteskött i offentliga inköp
- SO14. Främja ekologisk produktion
- SO15. Bevara och planera för skyddsvärda träd
- SO16. Använda GIS-baserade naturvårdsdatabaser och naturvårdsplaner i fysisk planering
- SO17. Skapa blomrika miljöer för pollinerare
- SO18. Ta fram kommunala skogspolicies

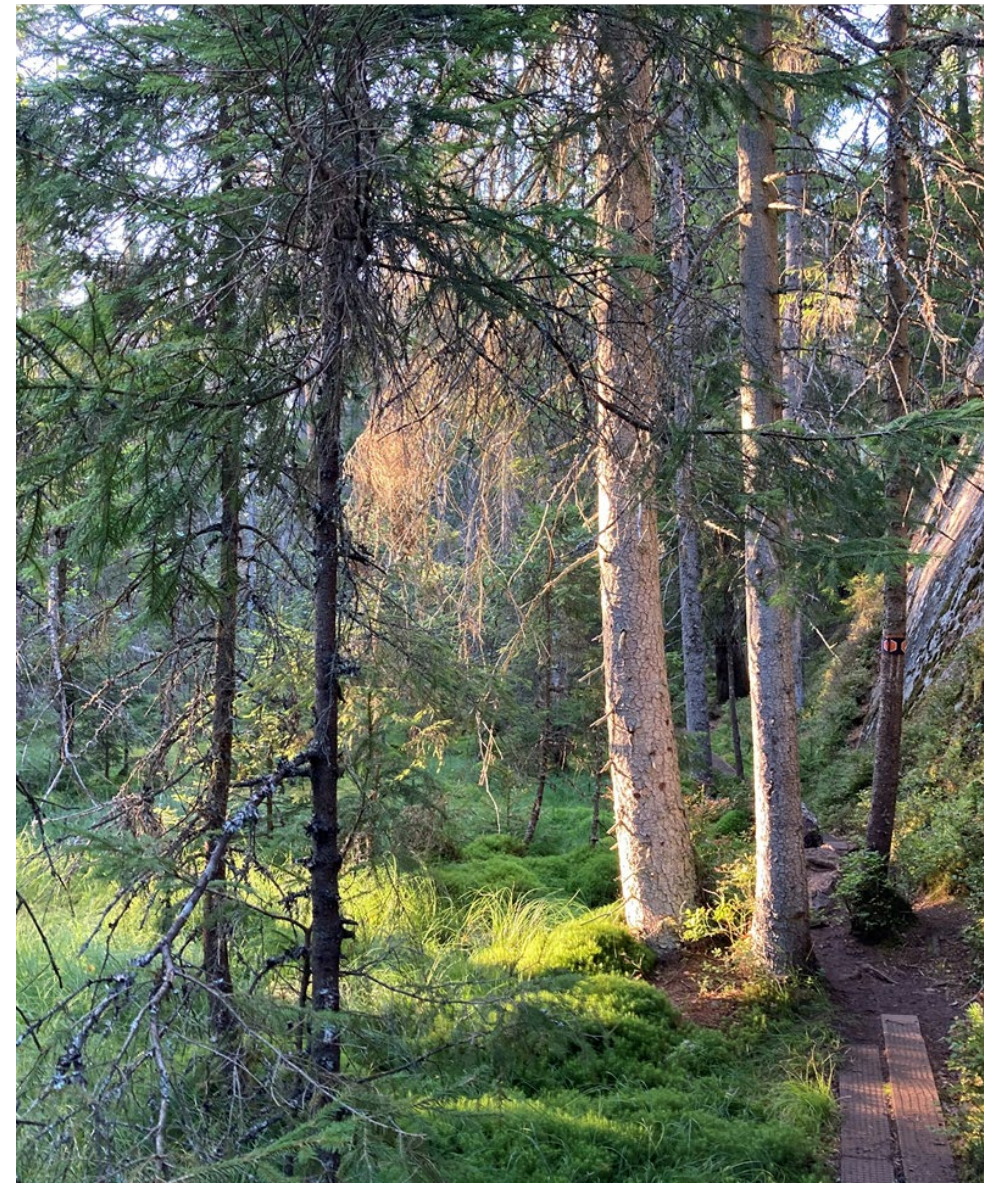
ÅTGÄRDER SOM BERÖR MILJÖMÅLEN

- Begränsad klimatpåverkan
- Giftfri miljö
- Ingen övergödning
- Levande sjöar & vattendrag
- Grundvatten av god kvalitet
- Hav i balans samt levande kust och skärgård
- Myllrande våtmarker
- Levande skogar
- Ett rikt odlingslandskap
- God bebyggd miljö
- Ett rikt växt- och djurliv

18 åtgärder totalt
5 nya

Skogen

- SO2 Återvätning av dikade myrar och skogsmark**
- SO4 Skydda värdefulla skogsområden**
- SO5 Förbättra miljöhänsynen vid skogsbruksåtgärder genom målbilder**
- SO6 Naturvårdande skötsel av skog**
- SO7 Minska skadorna på kulturmiljöer i skogsbruket**
- SO8 Öka arealen hyggesfritt skogsbruk**
- SO18 Ta fram kommunala skogspolicys**

Odlingslandskapet

SO9 Samverka för att bevara jordbruksmark

SO10 Främja ett miljöanpassat jordbruk

SO11 Främja natur- och kulturvärden i odlingslandskapet

SO13 Ökad mängd svenskt naturbeteskött i offentliga inköp

SO14 Främja ekologisk produktion

Övriga åtgärder

SO1 Anlägga nya våtmarker

SO3 Skydda värdefulla våtmarksområden

SO12 Använda framtagna dialogverktyg om markanvändning

SO15 Bevara och planera för skyddsvärda träd

SO16 Använda GIS-baserade naturvårdsdatabaser och naturvårdsplaner i fysisk planering

SO17 Skapa blomrika miljöer för pollinerare

GOD BEBYGGD MILJÖ OCH HÅLLBAR KONSUMTION

- BK1. Skydda och utveckla tätorters grönområden
- BK2. Driva nätverk med syfte att förbättra ljudmiljön i tätorter
- BK3. Förbättra inomhusmiljön inom skola och förskola
- BK4. Ta fram kulturmiljöprogram som underlag i fysisk planering
- BK5. Främja ekologisk livsmedelskonsumtion
- BK6. Kommuner tar fram arkitekturstrategi
- BK7. Arbeta med barnperspektivet i fysisk planering
- BK8. Vägledning till kommunernas energiplaner
- BK9. Främja en fysisk planering för minskad klimatpåverkan från resor och transporter
- BK10. Arbeta in riktlinjer i översiktsplan för grön infrastruktur, ekosystemtjänster och kompensationsåtgärder

ÅTGÄRDER SOM BERÖR MILJÖMÅLEN

- Begränsad klimatpåverkan
- Frisk luft
- Bara naturlig försurning
- Giftfri miljö
- Säker strålmiljö
- Levande sjöar och vattendrag
- Hav i balans samt levande kust och skärgård
- Myllrande våtmarker
- Levande skogar
- Ett rikt odlingslandskap
- God bebyggd miljö
- Ett rikt växt- och djurliv

Länsstyrelsen
Västra Götaland

God bebyggd miljö och hållbar konsumtion

BK1. Skydda och utveckla tätorters grönområden

BK2. Driva nätverk med syfte att förbättra ljudmiljön i tätorter

BK3. Förbättra inomhusmiljön inom skola och förskola

BK4. Ta fram kulturmiljöprogram som underlag i fysisk planering

BK5. Främja ekologisk livsmedelskonsumtion

BK6. Kommuner tar fram arkitekturstrategi

BK7. Arbeta med barnperspektivet i fysisk planering

BK8. Vägledning till kommunernas energiplaner

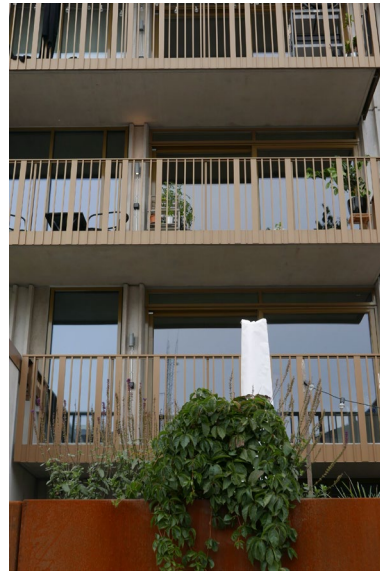
BK9. Främja en fysisk planering för minskad klimatpåverkan från resor och transporter

BK10. Arbeta in riktlinjer i översiktsplan för grön infrastruktur, ekosystemtjänster och kompensationsåtgärder

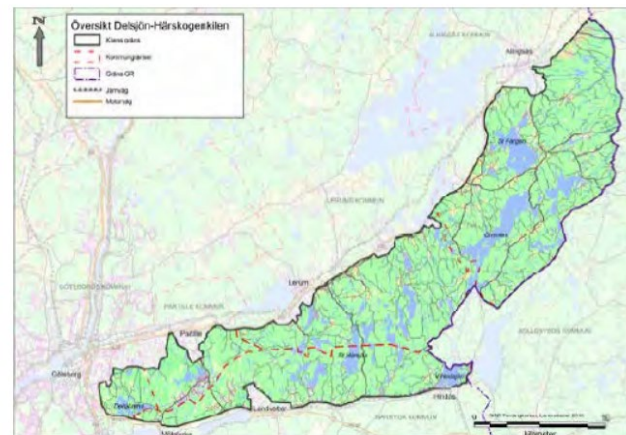
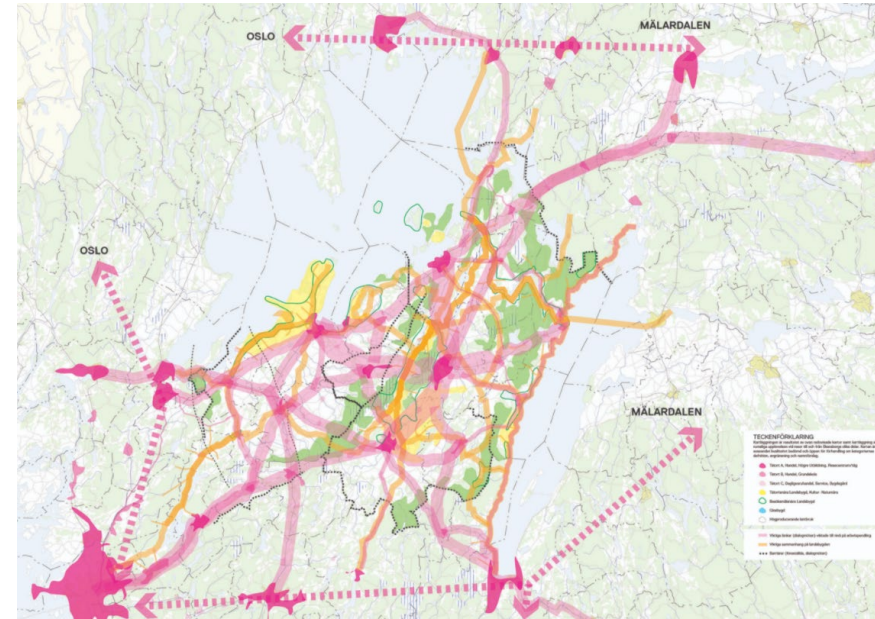
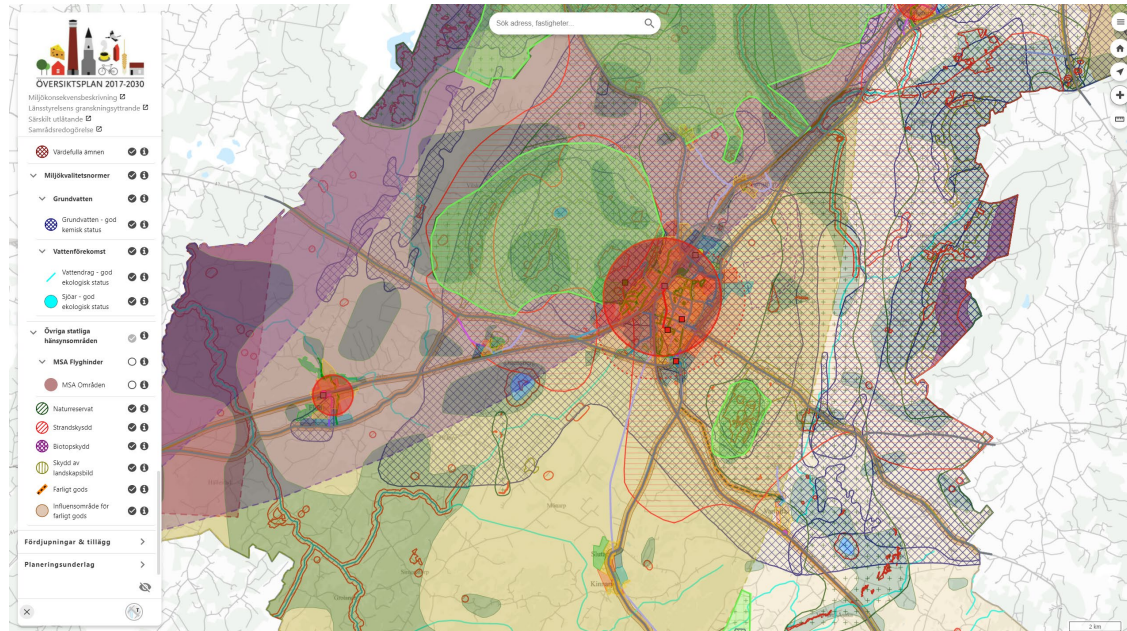
VardagsMILJÖ

Nya miljöer

Fysiska planeringen

Bred strategi inom utmaningsområden

- Planer/program
 - Använda naturvårdsplaner i fysisk planering (SO16)
 - Ta fram kulturmiljöprogram som underlag i fysisk planering (BK4)
 - Dagvattenplan (Vattenmyndighetens åtgärdsprogram, åtgärd 5)
 - Kommuner ta fram arkitekturstrategie (BK6)
 - Arbeta med barnperspektivet i fysisk planering (BK7)
- Samverkan
 - Samverka för att bevara jordbruksmark (SO9)

Fysiska planeringens effekter

BK10. Arbeta in riktlinjer i översiktsplan för grön infrastruktur, ekosystemtjänster och kompensationsåtgärder

BK9. Främja en fysisk planering för minskad klimatpåverkan från resor och transporter

BK1. Skydda och utveckla tätorters grönområden

KL1. Minska halterna av luftföroreningar och verka för ett transporteffektivt samhälle

BK7. Arbeta med barnperspektivet i fysisk planering

Förvaltning och verksamhet som gör skillnad!

BK1. Skydda och utveckla tätorters grönområden

SO9. Samverka för att bevara jordbruksmark

SO18. Ta fram kommunala skogspolicys

BK3. Förbättra inomhusmiljön inom skola och förskola

BK5. Främja ekologisk livsmedelskonsumtion

BK4. Ta fram kulturmiljöprogram som underlag i fysisk planering

BK6. Kommuner tar fram arkitekturstrategi

BK7. Arbeta med barnperspektivet i fysisk planering

Komplexa sammanhang - samverkan

- Agenda 2030
- Sveriges miljömål
- Länets miljöutmaningar och åtgärder
- Klimatmål och Klimat 2030
- Vattenmyndighetens åtgärdsprogram
- Klimatfrågorna – att begränsa klimatpåverkan och hantera behovet av klimatanpassning

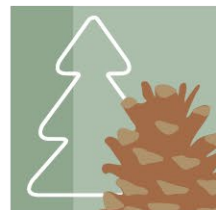
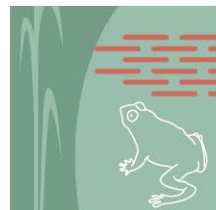
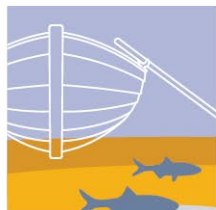
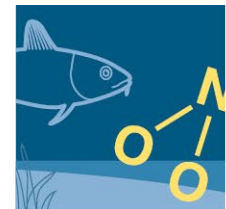
Hur Länsstyrelsen stöttar

Seminarier och vägledningar

- Arkitekturstrategier
- Barnperspektivet i fysisk planering
- Minskad klimatpåverkan från resor och transporter
- Grön infrastruktur i ÖP

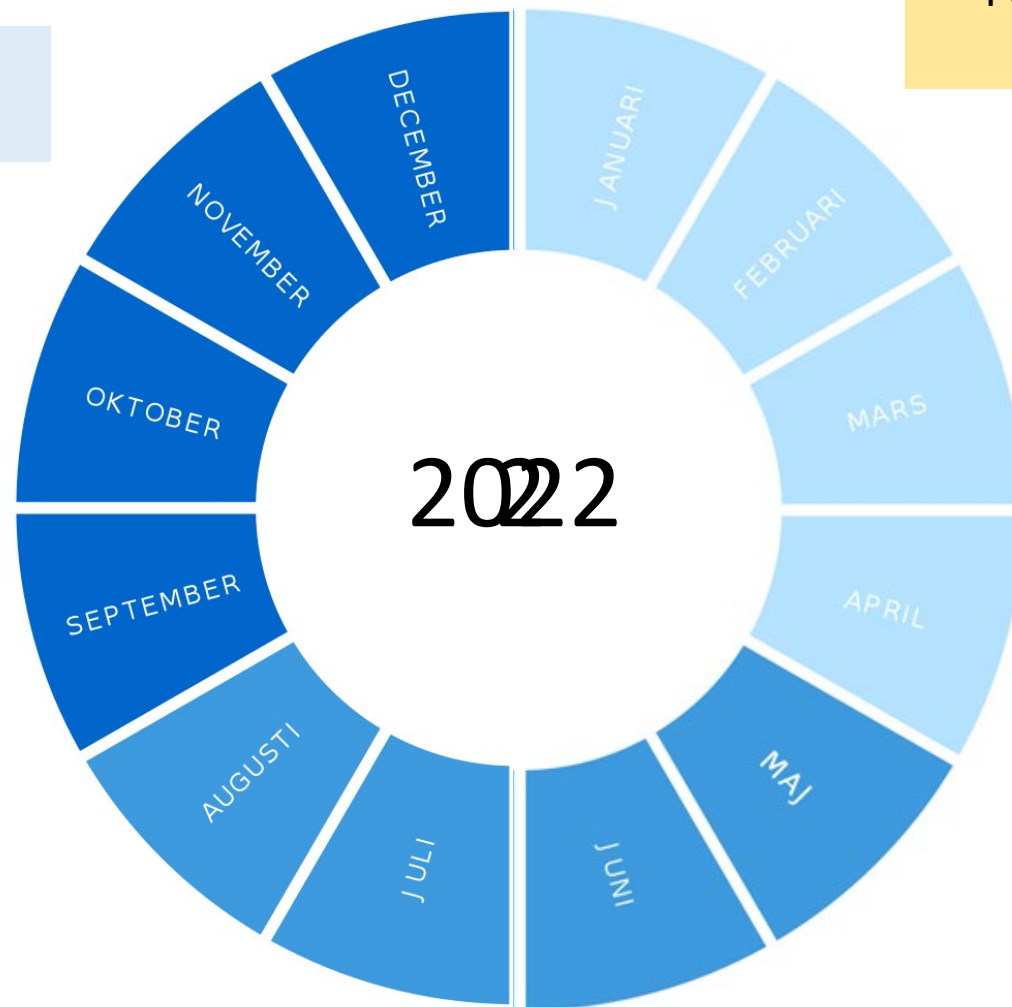

Genomförande

Uppföljning nr 1 annons
skickas in i början av 202

31 augusti: deadline åta

Förankring i länets 49 kommuner

- Samarbete med kommunalförbunden
- Politisk förankring

jänstepersoner

ing med:

törer

rer

nst & försvar

Stöd i genomförandet

Plattform för samverkan: dela erfarenheter, arbetssätt och goda exempel

Att gå från "vad" till "hur"

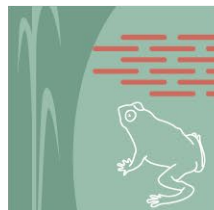
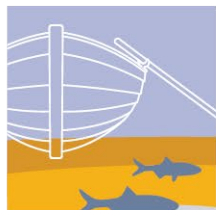
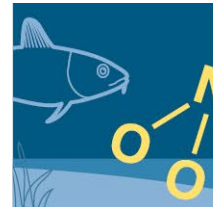
Finansiering

Uppföljning

Frågor, inspel, funderingar?

Hör av dig till: miljomal.vastragotaland@lansstyrelsen.se

Tack för idag!

